
Covid-19 är en mycket smittsam luftvägsinfektion som är lindrig för de allra flesta men som kan leda till allvarlig sjukdom och död hos en del. Smittspridningen sker i första hand vid nära kontakt mellan människor och genom små och stora droppar från luftvägarna.

Sidans information

Denna information gör inte anspråk på att vara fulltäckande eller ständigt uppdaterad utan syftar till att ge en överblick över smittsamma sjukdomar av betydelse för smittskyddsarbete.

Vad orsakar covid-19 och hur sprids sjukdomen?

Covid-19 orsakas av coronaviruset Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2) som upptäcktes 2019. Covid-19 sprids i första hand vid nära kontakter mellan personer genom små och stora droppar från luftvägarna. När en infekterad person nyser, hostar, talar eller andas ut sprids små droppar till omgivningen. Dessa droppar kan variera i storlek, där vissa snabbt faller ned på marken medan mindre droppar rör sig längre i luften.

Smittan kan ta sig in i kroppen via slemhinnor i ögon, näsa, mun eller lungor, till exempel via inandning eller genom att virus överförs från otvättade händer. I vissa situationer finns risk för smittspridning trots att man håller avstånd. En sådan situation kan vara vistelse med andra personer i trånga utrymmen med bristande ventilation. Det finns en liten risk att smittan sprids genom kontakt med förorenade ytor eller föremål, men det finns idag inget som pekar på att denna spridningsväg har annat än en mycket liten roll.

en ökad risk att sprida viruset genom symtom såsom hosta och snuva. Smitta innan symtomen har inträtt förekommer också.

Symtom och behandling

De flesta som infekteras av covid-19 får symtom från luftvägarna. De vanligaste symtomen är snuva, feber, halsont, huvudvärk, förändrad smak och lukt samt hosta. Sjukdomsbilden kan dock variera och även värk i muskler och symtom från mag-tarmkanalen kan förekomma.

De flesta får lindriga besvär som går över med egenvård i hemmet. En del blir allvarligt sjuka med till exempel lunginflammation och svårigheter att andas. De allra flesta som blir allvarligt sjuka i covid-19 tillhör någon eller flera riskgrupper. Både hög ålder och annan sjuklighet ökar risken för allvarlig SARS-CoV-2-infektion.

Inkubationstiden, det vill säga tiden från att du har blivit smittad till att du får symtom, varierar. Sedan omikron-varianten tagit över, insjuknar de flesta inom tre till fyra dagar efter att de har smittats.

En del personer får långvariga symtom efter covid-19. Socialstyrelsen har tagit fram stöd till hälso- och sjukvården för vård av patienter med långvariga symtom efter en covid-19-infektion. Långvariga symtom kallas oftast för postcovid.

Epidemiologisk övervakning och mikrobiologisk diagnostik

Sjukdomen övervakas av Folkhälsomyndigheten genom smittskyddsanmälningar, omvärldsbevakning samt sjukdomsspecifik övervakning. Virusvarianter av SARS-CoV-2 övervakas särskilt inom ramen för Folkhälsomyndighetens mikrobiella övervakningsprogram. Sjukdomen kan diagnosticeras på landets mikrobiologiska laboratorier. Diagnostik utförs därför inte regelmässigt vid Folkhälsomyndigheten. Sjukdomen diagnosticeras genom att smittämnets arvsmassa påvisas med molekylärbiologiska metoder.

[Bekräftade fall av covid-19 i Sverige](#)

[Mikrobiellt övervakningsprogram för SARS-CoV-2](#)

covid-19 genom tidigare vaccination eller genom att man tidigare har haft covid-19. Numera har nästan alla människor i Sverige ett visst skydd mot sjukdomen. Det skyddet gör att om man blir smittad av covid-19 så blir sjukdomen oftast lindrigare än om man inte har något skydd. Skyddet blir dock svagare med tiden, särskilt hos äldre personer och personer med påverkan på immunsystemet. Därför rekommenderar Folkhälsomyndigheten personer med ökad risk för allvarlig sjukdom, äldre och personer med påverkan på immunsystemet att regelbundet fylla på sitt vaccinskydd mot covid-19.

[Vaccination mot covid-19](#)

Det är viktigt att den som är sjuk med luftvägssymtom stannar hemma för att undvika att smitta andra.

Anmälan och åtgärder vid inträffade fall eller utbrott

Sjukdomen är anmälningspliktig. Fall anmäls till smittskyddsläkaren i regionen och till Folkhälsomyndigheten.

[Mer om anmälningspliktiga sjukdomar](#)

Exempel på tidigare utbrott

Covid-19 upptäcktes i Kina i december 2019. I början av 2020 började sjukdomen spridas globalt och orsakade en pandemi. Den 30 januari 2020 kategoriserade WHO covid-19 som ett internationellt akut hot mot människors hälsa (Public Health Emergency of International Concern, PHEIC). Den 5 maj 2023 bedömde WHO att sjukdomen inte längre uppfyllde villkoren för PHEIC.

[Covid-19-pandemin \(internationellt 2019–2023\)](#)

Underliggande sidor

[Information till riskgrupper om covid-19](#)

Kunskapen om covid-19 och de som har störst risk att bli svårast sjuka växer hela tiden. Informationen på den här sidan uppdateras i takt med att ny kunskap om sjukdomen kommer.

[Varianter av viruset som orsakar covid-19](#)

Liksom andra virus förändras coronaviruset SARS-CoV-2 över tid och nya virusvarianter uppstår. Egenskaper hos en del varianter har visat sig påverka hur pandemin utvecklas.

[Frågor och svar om covid-19](#)

Vanliga frågor med svar om covid-19 (coronavirus) som riktar sig främst till allmänheten.

[Ladda ned filmer och annonsmaterial om vaccination mot covid-19](#)

Här har vi samlat aktuella filmer som andra samhällsaktörer kan ladda ned och använda fritt. För materialet gäller begränsad användningsrätt (1 år). Observera att materialet inte får redigeras eller omarbetas utan tillstånd från...

[Användning av munskydd](#)

Det finns situationer där munskydd kan bidra till att minska risken för spridningen av covid-19 och andra luftvägsinfektioner.

Uppdaterad: 25 mars 2024

Mer att läsa inom [Smittsamma sjukdomar A-Ö](#)

→ [Om covid-19 för personal inom vård och omsorg](#)

→ [Information till riskgrupper om covid-19](#)

→ [Varianter av viruset som orsakar covid-19](#)

→ [Frågor och svar om covid-19](#)

→ [Användning av munskydd](#)

→ [Informationsmaterial om covid-19](#)